

Udskriftsdato: 19. december 2025

KEN nr 9333 af 15/09/1997 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse U-11-97 om ulykkestilfælde - Højesteret - bevisbyrde - udefra kommende indvirkning - faldskade - glide-, falde- og snubleskader - arbejdsskade

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 100395-97102476-97

Ankestyrelsens principafgørelse U-11-97 om ulykkestilfælde - Højesteret - bevisbyrde - udefra kommende indvirkning - faldskade - glide-, falde- og snubleskader - arbejdsskade

Resume:

Ankestyrelsen har i et principielt møde behandlet 2 sager om anerkendelse af faldskader som ulykkestilfælde, hvor der ikke var oplyst nogen udefra kommende indvirkning som årsag til skaden.

Arbejdsskadeforsikringslovens § 9, nr. 1 giver ikke nogen definition af begrebet ulykkestilfælde. Ved administrationen af loven anvendes den traditionelle definition fra den private ulykkesforsikring, hvilket er tiltrådt af Højesteret. *)

Ved et ulykkestilfælde i lovens forstand forstås således en tilfældig, af den forsikredes vilje uafhængig, pludselig udefra kommende indvirkning på legemet, som har en påviselig beskadigelse af dette til følge.

Inden for ulykkesforsikringsretten er der i marts 1997 afsagt en dom om en skade ved væltning på cykel (trykt i Ugeskrift for Retsvæsen 1997, side 683). Højesteret ændrede Landsrettens afgørelse til anerkendelse af hændelsen som et ulykkestilfælde. Landsretten havde lagt til grund, at det var uoplyst, hvordan forsikrede væltede med sin cykel. Da forsikrede derfor ikke havde løftet sin bevisbyrde for, at hans fald ved denne lejlighed skyldtes en tilfældig og af hans vilje uafhængig pludselig udefra kommende virkning, var han ikke berettiget til forsikringsdækning. Højesteret udtalte, at forsikrede efter det oplyste havde pådraget sig en hjerneskade ved at vælte med sin cykel og slå hovedet. En sådan tilskadekomst var efter sin ydre objektive fremtrædelsesform et ulykkestilfælde, og der var ikke oplyst omstændigheder, som sandsynliggjorde andet.

Ankestyrelsen fandt grundlag for at fastslå, at den hidtidige forståelse af begrebet ulykkestilfælde ikke kan anses for ændret som følge af Højesterets dom. Dommen må antages at støtte administrativ praksis, hvorefter forsikredes bevisbyrde ved faldskader lempes, således at det - når det er godtgjort, at der

er tale om et fald - indfortolkes, at faldet er sket som følge af en udefra kommende indvirkning, når der ikke er oplyst omstændigheder, som sandsynliggør anden årsag.

Det er således stadig forsikrede, der skal bevise, at han/hun faldt, og at skaden skyldes dette fald helt eller delvist. Denne bevisbyrde lempes dog af Arbejdsskadestyrelsens/Ankestyrelsens forpligtelse til at fremskaffe nødvendige oplysninger til belysning af sagen for at kunne træffe en forsvarlig afgørelse (officialmaksimen).

Love:

Lov om sikring mod følger af arbejdsskade - lovbekendtgørelse nr. 789 af 28. august 1996 - § 9, nr. 1

Note:

*) Der henvises herved til dommen i Ugeskrift for Retsvæsen 1993, side 226, og til højesteretsdommer Jørgen Nørgaards kommentar til dommen i Ugeskrift for Retsvæsen 1993, afdeling B, side 220 og til SM

U-1-93. Der henvises tillige til forsikringsretlig litteratur, herunder Dansk Forsikringsret, 7. udgave fra 1994 af Preben Lyngsø, side 805 og Forsikringsret, 2. udgave fra 1997 af Ivan Sørensen, side 364.

Sagsfremstilling 1:

Sag nr. 1 - j.nr. 100395-97

En 40-årig hjemmehjælper, der gik fra klient til klient faldt ned ad en trappe. Derved forvred hun venstre fod og brækkede en mellemfodsknogle.

Hjemmehjælperen havde oplyst, at trappen var tør, og at hun havde kondisko på.

I Arbejdsskadestyrelsens spørgeskema havde hjemmehjælperen på spørgsmålet om, hvorfor hun snublede, svaret, at det vidste hun ikke.

Arbejdsskadestyrelsen havde afvist at anerkende hændelsen som et ulykkestilfælde, og lagt vægt på, at forsikrede ikke var udsat for en pludselig og uventet påvirkning, da hun snublede på vej ned ad trappen.

I klagen havde hjemmehjælperen bl.a. anført, at hun ikke var helt klar over, hvad der skete, den dag hun faldt ned ad trappen.

Afgørelse:

Ankestyrelsen ændrede Arbejdsskadestyrelsens afgørelse og anerkendte hændelsen som et ulykkestilfælde efter lovens § 9, nr. 1.

Ankestyrelsen henviste til, at efter praksis lempes forsikredes bevisbyrde ved faldskader, således at der - når det er godtgjort, at der er tale om et fald - gælder en formodning for, at faldet er sket som følge af en udefra kommende indvirkning, når der ikke er oplyst omstændigheder, som sandsynliggør anden årsag.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen til grund, at hjemmehjælperen faldt ned ad en trappe i forbindelse med sit arbejde den 11. juli 1996, hvorved hun forvred venstre fod og brækkede en mellemfodsknogle. Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at der ikke forelå oplysninger om, at en indefra kommende årsag, f.eks. besvimelse, skulle have forårsaget faldet på trappen.

Sagsfremstilling 2:

Sag nr. 2 - j.nr. 102476-97

En 30-årig overstyrmand faldt, da han gik ned ad landgangen fra et skib for at aflæse skibets dybgang, hvorved han brækkede begge underarme.

På Arbejdsskadestyrelsens spørgeskema havde overstyrmanden på spørgsmålet om han gled, faldt eller snublede anført, at det kunne han ikke helt præcist sige. Der lå ingenting i vejen, og der var ingen i nærheden. Arbejdsskadestyrelsen havde afvist at anerkende hændelsen som et ulykkestilfælde, da der ikke skete noget usædvanligt, da overstyrmanden gik ned ad landgangen.

På forsikringsselskabets anmodning om genoptagelse af sagen havde Arbejdsskadestyrelsen anført, at styrelsen ikke vurderede, at der var grundlag for at genoptage sagen, da der ikke skete noget pludseligt udefra kommende. Overstyrmanden havde selv oplyst, at han på vej ned ad landgangen snublede, men at der ikke lå noget på landgangen, der fik ham til at falde.

I forsikringsselskabets klage var der henvist til Arbejdsskadestyrelsens tidligere praksis i forbindelse med denne type hændelser, og anført, at hændelsen måtte anses for omfattet af loven. Det var selskabets

opfattelse, at der i faldet (at snuble) må indfortolkes en begivenhed, der herefter fører til slaget mod landgangen.

Afgørelse:

Ankestyrelsen ændrede Arbejdsskadestyrelsens afgørelse og anerkendte hændelsen som et ulykkestilfælde efter lovens § 9, nr. 1.

Ankestyrelsen henviste til, at efter praksis lempes forsikredes bevisbyrde ved faldskader, således at der - når det er godtgjort, at der er tale om et fald - gælder en formodning for, at faldet er sket som følge af en udefra kommende indvirkning, når der ikke er oplyst omstændigheder, som sandsynliggør anden årsag.

Ankestyrelsen lagde herved til grund, at overstyrmanden faldt på en landgang i forbindelse med sit arbejde den 18. juni 1996, hvorved han brækkede begge underarme. Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at der ikke forelå oplysninger om, at en indefra kommende årsag, f.eks. besvimelse, skulle have forårsaget faldet.